

Portal Województwa Lubuskiego

Polemika do artykułu Gazety Lubuskiej

Kategoria - Aktualności

Data publikacji -2 listopada 2021 godz. 16:22

Poniżej publikujemy polemikę do felietonu Krzysztofa Chmielnika, opublikowanego na łamach Gazety Lubuskiej 29 października br.

Szanowny Panie,

„Widzę fragment rzeczywistości i formułuję wnioski, nie mając przy tym pojęcia o obszarze, który oceniam. Zachowuję się nieprzystojnie, obrażając w stylu dość prymitywnym, w myśl zasady: „Wiemy wszystko, możemy wszystko, zdepczemy wszystko” – taki wstęp powinien mieć Pana tekst.

A teraz po raz kolejny jestem zmuszona wypunktować brak elementarnej wiedzy:

1. Pisze Pan w sposób niezwykle niedbały z tezą, na temat mapki innowacyjności polskich województw, gdzie lubuskie jest na 16 miejscu. Zapewniam Pana, że takich mapek jest kilkadziesiąt, które odnoszą się do różnych aspektów innowacji. Region Lubuski należy, jak zapewne powinien Pan wiedzieć, do regionów najmniejszych w Polsce, co do wytwarzania PKB, czy liczby ludności itp. Lubuskie nie będzie Śląskiem, to obiektywny fakt. W związku z tym operowanie danymi odnoszącymi się jedynie do porównania z innymi regionami jest, co najmniej jednowymiarowe.

Radna Pis na której zlecenie napisał Pan swój tekst do znudzenia przedstawia ranking komercyjnego banku. Bank Millennium opracowuje ranking pt.: „Indeks Millennium – Potencjał innowacyjności regionów”, który jest publikacją marketingową. Według autorów opiera się ona o wskaźniki makroekonomiczne.

W rzeczywistości publikacja Banku w żadnym razie nie pokazuje innowacyjności regionów, warunkowanej przez innowacyjność przedsiębiorstw.

Wyeksponowanie wskaźników pokazuje, że autorzy publikacji skupili się jednak na działalności B+R w regionach, a nie na działalności innowacyjnej. Z pięciu zmiennych wchodzących w skład wskaźnika aż trzy odnoszą się do sfery B+R (udział B+R w PKB, pracujący w B+R, liczba patentów). Czwarta zmienna to liczba studentów w przeliczeniu na mieszkańców odzwierciedla siłę ośrodka akademickiego, który generuje zazwyczaj znaczną część regionalnego B+R. Powyższe cztery zmienne wykorzystane w Indeksie są ze sobą wysoce skorelowane (współczynniki korelacji na poziomie 0,8-0,9), a jedną z reguł tworzenia wskaźników syntetycznych jest nie uwzględnianie wysoce skorelowanych zmiennych, gdyż oznacza to kilkukrotne liczenie tego samego.

Na poziomie wskaźników nie odniesiono się w Indeksie do działalności innowacyjnej. A ta jest całokształtem działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych oraz komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową, która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

Potwierdzeniem powyższego są dane statystyczne zamieszczane w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (BDL GUS), które wskazują, że potencjał innowacyjności województw jest mierzony przy wykorzystaniu znacznie większej ilości wskaźników niż pokazano to w Indeksie. Wskaźniki z zakresu działalności B+R oraz działalności innowacyjnej zamieszczone w rozdziale pt.: Nauka i Technika BDL GUS są traktowane jako dwie oddzielne, ale zarazem równorzędne grupy wskaźników. W celu oddania pełnego potencjału innowacyjności województw powinno się analizować wskaźniki z obu grup.

Indeks pozwala odzwierciedlić tylko stan sektora B+R w województwach.

Dodatkowo, analiza powinna uwzględniać lokalne uwarunkowania, uwzględnianie „twardych danych” statystycznych powoduje, iż regiony mniejsze, które reprezentuje Lubuskie nie mogą konkurować z potencjałem większych województw z tego też powodu ranking jest krzywdzący dla mniejszych województw.

Aby publikacja odzwierciedlała potencjał innowacyjności należałoby w niej uwzględnić więcej ważnych informacji.

- udział pracujących w przemyśle wysokiej i średniowysokiej techniki w ogóle pracujących,
- przedsiębiorstwa przemysłowe / usługowe aktywne innowacyjnie w ogóle przedsiębiorstw,
- przedsiębiorstwa, które poniosły nakłady na działalność innowacyjną,
- nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych / usługowych w relacji do PKB,
- udział przychodów przedsiębiorstw przemysłowych / usługowych ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem,

- udział przychodów netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki w przychodach netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do sekcji Przetwórstwo przemysłowe,
- produktywność nakładów na innowacje – udział firm innowacyjnych w przemyśle do udziału regionu w nakładach na innowacje w przemyśle w Polsce.

Takie proste postępowanie może pozwolić na pokazanie rzeczywistego potencjału polskich regionów.

1. **Musi Pan uzupełnić wiedzę, że przyrost wskaźnika nakładów na B+R jest jednym z najsilniejszych w Polsce właśnie u nas, w lubuskim.** Działalność B+R przedsiębiorstw lubuskich jest relatywnie silniejsza niż ogólna. Warto też zobaczyć jak wyglądają inne dane.

- **Zgłoszenia wynalazków do UPRP 2019-20 do nakładów na B+R 2018-19** na 1 mln zł

0,28 – 5 miejsce w kraju

- **Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % firm aktywnych innowacyjnie 2018-2019**

26,7% - 3 miejsce w kraju

- **Dynamika udziału w nakładach na innowacje Polski w przemyśle 2014/2019**

173,6% – 2 miejsce w kraju

- **Produktywność nakładów na innowacje - odsetek firm innowacyjnych w przemyśle do udziału regionu w nakładach na innowacje w przemyśle -**

5 miejsce w kraju

- **Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych tylko dla przedsiębiorstwa w przychodach netto ze sprzedaży ogółem - w przemyśle ogółem 2018-2019**

10,6% - 2 miejsce w kraju

- **Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych na eksport w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przemyśle**

9,3% - 1 miejsce w kraju

- **Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki w przychodach netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do sekcji *Przetwórstwo przemysłowe***

44,3% - 3 miejsce w kraju

- **Udział pracujących w przemyśle wysokiej i średniowysokiej techniki do pracujących ogółem w przemyśle w województwie lubuskim 2018**

24,65% - 2 miejsce w kraju

1. Ponadto podawana przez Pana recepta - duże firmy przemysłowe ciągną innowacje - nie jest słuszna, gdyż to słabość publicznych nakładów na B+R w sektorze uczelni jest przyczyną niskich nakładów na B+R ogółem w PKB w lubuskim, a więc jest to wynik polityki rządu centralnego, a nie regionalnego, a także uczelni. Nie ma jakiegokolwiek wiedzy na temat mechanizmów, które są źródłem innowacji, przeczytanie paru zdań, to naprawdę za mało.

1. Polecam również prawdziwe informacje do innego tekstu o naszej aktywności

W obszarach inteligentnych specjalizacji regionu powstały partnerstwa. Wspieramy ich budowę bo tworzą one mocne innowacyjne projekty regionalne. Udało się skutecznie przeprowadzić proces sieciowania tych podmiotów. To konsorcja zdolne do działalności innowacyjnej na dużą skalę.

Działamy wspólnie z uczelniami i przedsiębiorcami po to żeby jeszcze lepiej, jeszcze bardziej wprowadzać inteligentne, innowacyjne rozwiązania w naszym regionie. To rozwiązania w wielu dziedzinach życia, innowacje mają służyć człowiekowi,

zmieniają oblicze gospodarcze regionu. Nowoczesne firmy jakie są w regionie mają śmiałe plany sięgania po kolejne projekty.

Od kilku miesięcy prowadzimy Lubuskie Forum Innowacji, które przygotowuje partnerstwa do nowej perspektywy 2021-2027. Powstaną projekty o dużej skali i wielkim znaczeniu dla regionu.

Nie mamy wielu uczelni jak inne duże regiony a ośrodki naukowo- badawcze budowaliśmy praktycznie od podstaw, ale się udało i dalej konsekwentnie podążamy tą drogą. Wspieramy nowe, ważne dla rynku kierunki na uczelniach.

Skok z 0,14 do 0,48 procent PKB nakładów na lubuską działalność B+R jest największy w Polsce, zaś dodatkowo 1% PKB to obecnie nakłady na innowacje (dane za 2018 rok)! Również pod względem udziału przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przedsiębiorstwach jesteśmy na podium w kraju.

Poniższa tabela pokazuje natomiast udział województwa lubuskiego w zsumowanych nakładach na innowacje i badania i rozwój w Polsce w 2005 i 2019 roku (najświeższe dane) w oparciu o dane GUS. Jak z niej wynika w 2019 roku udział województwa był na poziomie 1,27% nakładów na innowacje i B+R w kraju, a w 2005 zaledwie 0,79%. W latach 2015-2018 ten dział lubuskiego w nakładach na B+R+I wynosił nawet po około 1,6% potencjału polskiego. Oznacza to trzeci najsilniejszy wzrost udziału w nakładach krajowych po łódzkim i małopolskim. Sam udział małego województwa jakim jest lubuskie w nakładach na B+R+I w Polsce uplasował je w 2019 roku na 13 pozycji w kraju. W 2005 roku było to 16 miejsce w Polsce.

W przeliczeniu na mieszkańca nakłady na B+R+I w stosunku do średniej krajowej w 2019 roku uplasowały lubuskie na 10 miejscu w kraju, zaś w 2005 na 16 miejscu. Tutaj też był jeden z najwyższych w kraju wzrost wartości wskaźnika.

Świadczy to o wielkim wysiłku podmiotów regionalnych w zakresie poprawy działalności B+R+I i raczej trzeba się tym chwalić niż narzekać!!!

	Udział w nakładach na B+R+I w Polsce		dynamika	Nakłady na B+B+I na mieszkańca, gdy średnia dla Polski=100		dynamika
	2005		2019/2005	2005	2019	2019/2005
MAZOWIECKIE	29,4	27,3	92,9	217,7	193,4	88,9
MAŁOPOLSKIE	8,0	13,7	170,5	93,8	154,1	164,2
ŁÓDZKIE	3,4	7,2	214,4	49,9	113,1	226,4
DOLNOŚLĄSKIE	7,5	8,5	113,8	98,6	112,4	114,0
POMORSKIE	5,4	6,3	116,0	93,5	102,4	109,4
ŚLĄSKIE	14,8	11,4	77,4	120,1	97,1	80,8
WIELKOPOLSKIE	9,5	7,6	80,2	107,5	83,7	77,8
PODKARPACKIE	3,9	4,6	117,9	71,5	83,6	117,0

LUBELSKIE	3,4	3,1	90,4	59,5	56,0	94,1
LUBUSKIE	0,8	1,3	161,4	29,8	48,3	162,0
KUJAWSKO-POMORSKIE	4,5	2,6	57,1	83,3	47,8	57,3
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1,6	1,5	91,8	43,5	40,3	92,8
PODLASKIE	1,8	1,2	64,0	58,4	38,3	65,6
ZACHODNIOPOMORSKIE	2,2	1,7	75,5	50,0	37,9	75,9
OPOLSKIE	1,5	1,0	63,8	55,5	37,9	68,4
ŚWIĘTOKRZYSKI E	2,2	1,1	48,5	65,9	33,5	50,8

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (nakłady ogółem na B+R plus nakłady na innowacje w przemyśle)

Na koniec jeszcze jedna uwaga do Pana nad wyraz prymitywnych słów. Życzenia dalszej owocnej pracy dla mnie i zarządu województwa od mieszkańców były szczere, za co im serdecznie dziękuję. Ich nie da się oszukać i omamić taną propagandą w której ze smutkiem stwierdzam bierze Pan czynny udział. Życzę więc refleksji i apeluję o zaprzestanie wprowadzania w błąd opinię publiczną.

Elżbieta Anna Polak

Marszałek Województwa Lubuskiego